

Innst. 328 L

(2016–2017)

Innstilling til Stortinget fra energi- og miljøkomiteen

Prop. 83 L (2016–2017)

Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om Endringer i motorferdselloven (forsøksordning for catskiing)

Til Stortinget

Sammendrag

Klima- og miljødepartementet foreslår i proposisjonen endringer i lov 10. juni 1977 nr. 82 om motorferdsel i utmark og vassdrag (motorferdselloven). Det foreslås å åpne for et forsøk med catskiing, som benyttes om transport av skiløpere opp på fjellet med tråkkemaskin eller liknende stor beltevogn for at de kan stå på ski ned igjen utenfor preparerte skibakker.

Departementet viser til at regjeringen i Prop. 35 L (2014–2015) la frem forslag om adgang for kommuner til å etablere løyper for fornøyleskjøring med snøscooter. Målet med lovendringen var å styrke det lokale selvstyret, og det ble varslet at departementet ville sende på høring et forslag om catskiing.

I forskrift 7. november 2005 nr. 1264 om tillatelse til bruk av beltebil kan «fylkesmannen [...] etter forslag fra kommunestyret gi adgang til bruk av beltebil i de tilfeller hvor det tidligere har vært drevet rutetransport med beltebil etter løyve med hjemmel i tidligere samferdselslov 4. juni 1976 nr. 63», og det heter: «Kjøring bør bare tillates langs de samme traséer hvor rutetransport med beltebil tidligere har vært drevet med løyve.» Dette vil i praksis si at det kan gis tillatelse til kjøring til turisthytter der det tidligere var rutetransport etter tidligere samferdselslov, og dette er gjort i noen få tilfeller.

Motorferdsel i utmark for fornøyelse har som hovedregel vært forbudt i Norge, men med unntak for Nord-Troms og Finnmark, som har hatt snøscooter-

løyper åpne for allmennheten. Våren 2015 ble det åpnet for at kommuner kan fastsette løyper for kjøring med snøscooter. Ifølge forskrift om bruk av motorkjøretøy i utmark osv. kan det gis dispensasjon til motorferdsel i utmark, men bestemmelsen hjemler ikke dispensasjon for catskiing.

Det foreslås i proposisjonen at motorferdselloven § 4 a endres, slik at departementet gis hjemmel til å gi forskrift om kommunalt forsøk med løyper for persontransport med tyngre beltekjøretøy på vinterføre til utgangspunkt for alpin skikjøring (catskiing).

I sin tilråding til Klima- og miljødepartementet av 1. mars 2016 fraråder Miljødirektoratet at regelverket endres slik at catskiing blir tillatt i Norge. Det legges i denne sammenhengen stor vekt på høringsinnspill som har belyst hensynet til sikkerhet samt turist- og reiselivsnæringen.

Departementet viser til at catskiing kan gi nye muligheter for næring, men aktiviteten kan ha ikke ubetydelige ulemper for reiseliv, friluftsliv, naturmangfold og reindrift, samt økt risiko for skred, skader og ulykker. Departementet vektlegger at det er lite erfaring med catskiing i andre land, og at det er usikkert hvilket omfang det vil få, og dermed også hvordan de eventuelle negative effektene vil bli dersom regelverket endres. Departementet foreslår derfor ingen varig, generell endring av motorferdselloven, men i stedet en tidsbegrenset lovhjemmel som åpner for en forsøksordning begrenset i tid og omfang.

Når erfaringene fra forsøksordningen er evaluert, vil departementet vurdere om det er grunnlag for en generell, varig endring av motorferdselloven. En evaluering vil i et eventuelt forslag til alminnelig lovendring gi et bedre grunnlag for vurdering i tråd med Grunnloven § 112.

Departementet tilrår at forsøket gir kommunene anledning til å etablere løyper for catskiing som bare

kan gå ut fra eksisterende alpinanlegg. I forsøket mener departementet at det vil være naturlig å fastsette løyper etter samme mal som for snøscooterløyper. Løypene kan ikke legges i verneområder og nasjonale villreinområder slik disse er definert i regionale planer, og det stilles krav til kartlegging og utredning av virkninger for friluftsliv og naturmangfold.

Forsøksordningen skal begrenses til seks år og et representativt utvalg bestående av seks kommuner. Ordningen skal evalueres etter fire år. Evalueringen ferdigstilles slik at en eventuelt permanent lovendring kan tre i kraft før forsøksordningen utløper. Departementet vil komme tilbake til ytterligere kriterier for utvelgning i forbindelse med utlysning av forsøksordningen og endringer i forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag. Etter at det er gjennomført en evaluering av forsøksordningen, vil det være mulig å gjøre mer konkrete vurderinger av konsekvenser både for det offentlige og for private.

Eventuelle økte kostnader som påløper som følge av forsøksordningen, herunder økt oppsyn og kontroll, skal dekkles innenfor berørte departementers gjeldende budsjettammer.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Åsmund Aukrust, Per Rune Henriksen, Anna Ljunggren, Audun Otterstad og Terje Aasland, fra Høyre, Tina Bru, Odd Henriksen, Eirik Milde og Torhild Aarbergstøtten, fra Fremskrittspartiet, Jan-Henrik Fredriksen og Øyvind Korsberg, fra Kristelig Folkeparti, Rigmor Andersen Eide, fra Senterpartiet, Marit Arnstad, fra Venstre, lederen Ola Elvestuen, fra Sosialistisk Venstreparti, Olivia Corso Salles, og fra Miljøpartiet De Grønne, Rasmus Hansson, vil påpeke at catskiing kan gi nye muligheter for næring, men også at aktiviteten kan ha ikke ubetydelige ulemper for reiseliv, friluftsliv, naturmangfold og reindrift.

Komiteen legger til grunn at det er lite erfaring med catskiing i andre land, og at det er usikkert hvilket omfang det vil få, og dermed også usikkert hvordan de negative effektene vil bli dersom regelverket endres.

Komiteen vil understreke at kommuner som skal anvende lovhjemmel til å fastsette forskrift om catskiing, har plikt til å foreta vurderinger i tråd med naturmangfoldloven.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet,

Senterpartiet og Venstre, vil ikke foreslå noen varig, generell endring av motorferdselloven, men i stedet en tidsbegrenset lovhjemmel som åpner for en forsøksordning, begrenset i tid og omfang.

Flertallet tilrår at forsøket gir kommunene anledning til å etablere løyper for catskiing innenfor de samme rammene som var foreslått i høringens alternativ 1, ved at løypene bare kan gå ut fra eksisterende alpinanlegg.

Flertallet mener det vil være naturlig å fastsette løyper etter samme mal som for snøscooterløyper, jf. motorferdselloven § 4a og forskrift om bruk av motorkjøretøy i utmark og på islagte vassdrag § 4a.

Flertallet legger til grunn at dette vil medføre at catskiing ikke kan foregå i verneområder og nasjonale villreinområder, og at det stilles krav til kartlegging og utredning av virkninger for friluftsliv og naturmangfold.

Flertallet legger til grunn at forsøksordningen begrenses til seks år og et representativt utvalg bestående av seks kommuner, og at ordningen skal evalueres etter fire år.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne viser til at Miljødirektoratet i sin tilråding av 1. mars 2016 fraråder at regelverket endres slik at catskiing blir tillatt i Norge. Disse medlemmer støtter Miljødirektoratets påpekninger. Disse medlemmer ser at catskiing kan skape grunnlag for ny næring eller utvidelse av eksisterende næringer, men mener hensynet til minst mulig unødvendig motorferdsel i naturen og til sikkerhet for skred og ulykker må veie tyngre, og går derfor imot de foreslåtte endringene i motorferdselloven.

Komiteens tilråding

Tilrådingen fremmes av komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet, Senterpartiet og Venstre.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak til lov

om endringer i motorferdselloven (forsøksordning for catskiing)

I

I lov 10. juni 1977 nr. 82 om motorferdsel i utmark og vassdrag (motorferdselloven) skal § 4 a lyde:

§ 4 a (*forskrifter om bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag*)

Motorkjøretøyer kan i utmark og på islagte vassdrag bare brukes i samsvar med forskrift gitt av departementet.

Departementet kan gi kommunestyret, eller annet folkevalgt organ som kommunestyret bestemmer, myndighet til i forskrift å fastsette løyper for kjøring med snøscooter på vinterføre. I kommunene Finnmark og Nord-Troms (kommunene Kvænangen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord) omfatter myndigheten også adgang til i forskrift å tillate kjøring ut av løypa på islagt vann for å raste.

Departementet kan i inntil seks kommuner gi kommunestyret, eller annet folkevalgt organ som kommunestyret bestemmer, myndighet til i forskrift å fastsette løyper for persontransport med beltekjøretøy på vinterføre til utgangspunkter for alpin skikjøring (catskiing) som et forsøk på inntil seks år. Forsøket kan ikke forlenges. Løypene skal ta utgangspunkt i eksisterende alpinanlegg.

Løyper som fastsettes etter annet og tredje ledd, skal ikke legges i verneområder, foreslåtte verneområder eller nasjonale villreinområder. Løypene skal ikke være til vesentlig skade eller ulempe for reindriften eller kreve terrenginngrep. Ved fastsetting av løypene skal kommunen ta særskilt hensyn til støy og andre ulemper for friluftslivet. Kommunen skal også ta hensyn til naturmangfold, bolig- og hytteområder, landskap, kulturminner og kulturmiljø og sikkerheten for dem som kjører og andre. Før fastsetting av løypene skal kommunen utrede virkningen løypene vil ha for friluftsliv og naturmangfold i influensområdet, samt kartlegge og verdsette friluftslivsområdene der løypene planlegges, og vurdere disse områdene opp mot øvrige friluftslivsområder i kommunen.

Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om løypene og kommunens saksbehandling, herunder regler om klage på kommunens vedtak om fastsetting av løyper etter andre, tredje og fjerde ledd.

II

Loven trer i kraft straks.

Oslo, i energi- og miljøkomiteen, den 24. mai 2017

Ola Elvestuen

leder

Odd Henriksen

ordfører

